

JAARVERSLAG STICHTING DUIVENVOORDE 2017

Acht eeuwen adellijk wonen in het groen

MISSIE

Duivenvoorde is een onvergankelijk ensemble van kasteel, park en landerijen. Hier beleeft jong en oud het verhaal van de Hollandse adellijke families die gedurende eeuwen op dit landelijke buiten hebben geleefd en nog steeds leven. Duivenvoorde is een ontmoetingsplek waar de tradities van toen worden ervaren en vertaald naar een relevante beleving van nu. Alles wat op Duivenvoorde gebeurt, draagt op een verantwoorde en creatieve wijze bij aan het behoud en de ontwikkeling van Duivenvoorde.

VISIE

Duivenvoorde wil toonaangevend zijn als plek van schoonheid en geborgenheid in de drukke Randstad. Duivenvoorde verrast, verbindt en inspireert mensen door activiteiten en verhalen over geschiedenis, kunst en natuur.

1. DUIVENVOORDE

Landgoed Duivenvoorde is een uniek en oorspronkelijk ensemble van kasteel, park en omliggende landerijen, waarvan de wortels teruggaan tot in de vroege 13de eeuw. De totale omvang van het landgoed is 262 hectare.

Gelegen in de drukke Randstad vormt het – samen met het naastgelegen koninklijk Landgoed De Horsten – de laatste nog intacte groene verbinding tussen de duinen en het Groene Hart. Het gebied is cultuurhistorisch en ecologisch van groot belang.

Het landgoed functioneert financieel en organisatorisch als een geheel, waarbij de samenstellende delen elkaar ondersteunen en versterken.

Het kasteel, met historische interieurs en kunstcollectie, is als erkend museum opgenomen in het Museumregister. Naast de museale functie wordt het kasteel met direct omliggende omgeving gebruikt als locatie voor huwelijken, diners, concerten, ontvangsten en vergaderingen.

Het park is een wandelpark met belangrijke natuurwaarden. De omliggende landerijen hebben een agrarische functie, maar ook hier wordt aandacht besteed aan behoud van landschaps- en natuurwaarden. Het park, de omliggende landerijen alsook de recentelijk gestichte nieuwe buitenplaats Haagwijk verschaffen nog altijd een uniek woongenot in het groen op Duivenvoorde.

Stichting Duivenvoorde ontvangt geen structurele exploitatiesubsidie en is geheel aangewezen op eigen inkomsten en fondsenwerving. De strategie voor het behoud van het ensemble Duivenvoorde is gericht op het realiseren van een duurzame, samenhangende en financieel gezonde ontwikkeling van het landgoed met zijn natuur, museale en bedrijfsmatige waarden.

Het over de hele linie versterken van de naamsbekendheid van Duivenvoorde is hiervoor een belangrijke voorwaarde. Dit vanuit de overtuiging dat bekendheid leidt tot het draagvlak dat (economisch en maatschappelijk) noodzakelijk is voor het toekomstig behoud van Duivenvoorde.

Het streven naar meer publieksbereik is zowel gericht op fysieke bezoekers voor museum en park (inclusief herhaalbezoek) als onlinebezoekers. Stichting Duivenvoorde heeft eind 2016 een nieuwe strategie voor de toekomst geformuleerd die uitgaat van een beheerste groei met behoud van het karakter van deze rijksmonumentale buitenplaats.

Het kasteel behoort tot de top 100 Rijkmonumenten van Nederland. Stichting Duivenvoorde heeft de ANBI-status.

2. BESTUUR EN ORGANISATIE

Bestuur

Het bestuur van de Stichting Duivenvoorde is van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017 als volgt samengesteld:

Mevrouw Drs A. Vriesendorp-Dutilh	voorzitter
Mr R.W. baron Snouckaert van Schauburg	secretaris-penningmeester
Mevrouw Mr E.B. barones Schimmelpenninck van der Oye	algemeen bestuurslid
Mr A.G.J. baron Van Wassenaer van Catwijck	algemeen bestuurslid
Drs T.D.W. Dibbits	algemeen bestuurslid
Mevrouw Drs S. van der Stok-De Clercq	algemeen bestuurslid
Mevrouw Drs J.C. Wiesenhaan	algemeen bestuurslid

Het bestuur kwam in het verslagjaar vijf maal in vergadering bijeen. Het bestuur ontvangt geen vergoeding. De Governance Code voor cultuurinstellingen wordt toegepast.

Medewerkers van 1 januari tot 31 december 2017

Annette de Vries	directeur en conservator	0,8 fte
Arend Slot	kasteelbeheerder	1,0 fte
Dick de Vlieger	terreinopzichter	1,0 fte
Erik Hoogstraat	medewerker bosbouw	0,4 fte
Merel Ijsbrandy	vrijwilligerscoördinator/officemanager	0,8 fte
Marijn van Drooge-Brouwer	sales	0,5 fte

De vaste staf wordt versterkt door tijdelijke inhuur van freelancers, onder meer voor collectiebeheer en communicatie/sociale media.

De Stichting laat zich bijstaan door de rentmeester de heer ing. J.L. Scheffer en de beheeradministratie van Koninklijk rentmeesterkantoor 't Schoutenhuis bv.

De vaste staf komt wekelijks bijeen voor een kort teamoverleg. Daarnaast is er maandelijks een overleg van het team met de coördinatoren onder de vrijwilligers.

In 2017 waren circa 130 vrijwilligers werkzaam in kasteel en park. Het gaat om plaatsvervangende kasteelbeheerders, gastheren/vrouwen, gidsen, parkvrijwilligers en vrijwilligers catering, collectie-registratie, ICT, good housekeeping, PR, sponsoring, bloemen, evenementen en projecten. Stichting Duivenvoorde heeft een vrijwilligersbeleid en -statuut en werkt met vrijwilligerscontracten.

3. FINANCIËEL BEELD

Het resultaat van de Stichting over het boekjaar 2017 is € 101.000 negatief.

In deze jaarrekening zijn er bij het kasteel en landgoed (dus zonder de effecten/interest/ontwikkelingsplannen) twee min of meer structurele tekorten die slechts gedeeltelijk gedekt wordt door de netto opbrengst van het landgoed:

Kasteel	€ 387.000 -
Park, bos en natuurterrein	€ 134.000 -
Woningen en erfpacht, hoeven en los land	€ 325.000 +
	€ 196.000 -

Het resultaat van € 196.000 op kasteel en landgoed is iets positiever dan de exploitatie 2016. Toen was het vergelijkbare negatieve exploitatiesaldo € 203.000. Het exploitatieresultaat van 2017 bevat echter ook de eenmalige uitgave van € 112.000 voor de vloerverwarming op de benedenverdieping. In 2016 was er geen andere grote incidentele kostenpost. Geconstateerd kan worden dat er sprake is van een min of meer structureel negatief exploitatiesaldo van circa € 100.000

4. KASTEEL

De strategie voor een toekomstbestendig Duivenvoorde is gericht op een beheerste groei naar 50.000 bezoekers in 2026, het jaar dat Duivenvoorde haar 800-jarig bestaan viert. Het aantal museumbezoekers vertoont een steeds opgaande lijn.

2011	7.500
2012	8.500
2013	8.500
2014	9.000
2015	11.422
2016	12.100
2017	18.350

In het aantal museumbezoekers is inbegrepen de bezoekers die het kasteel in 2017 bezochten tijdens een evenement:

Opening	430
Midzomer	2170
Kastelendag	1700
Open monumenten weekend	2290
Kaarslicht	670
Kerstfair	4210

De tentoonstelling Seasons op Duivenvoorde trok veel belangstelling. Met deze tentoonstelling kon het bewoonde karakter van Duivenvoorde, uniek voor deze plek, worden uitgelicht.

In 2017 werden opnieuw twee Duivenvoorde Lezingen georganiseerd. Voor kinderen uit de basisschoolleeftijd waren er gezinsrondleidingen, schoolrondleidingen en, in samenwerking met Huygensmuseum Hofwijck, colleges in het kader van de Museum Jeugd Universiteit. Ook werden veel kinderpartijtjes georganiseerd en waren er kinder- en familierondleidingen: *Kasteelbewoners* (kinderen van 9 t/m 12 jaar) en *Van ridder tot barones* (kinderen 5 t/m 8 jaar). De jaarlijkse kaarslichtrondleidingen in november (ter afsluiting van het museumseizoen) waren zoals altijd een groot succes.

Historisch interieur en collectie

Het historisch interieur en collectie vraagt continue aandacht en alertheid. Duivenvoorde zet actief in op preventieve conservering. Onder leiding van de freelance medewerker collectiebeheer en behoud wordt een groep vrijwilligers actief ingezet voor *good housekeeping*. Dit heeft geleid tot meer diepgaande aandacht en zorg voor interieur en collectie.

In 2016 en 2017 is volop gewerkt aan het project restauratie vergulding Marot Zaal. Inmiddels zijn ook de spiegels gerestaureerd en teruggeplaatst. Een begeleidingscommissie van deskundigen met vertegenwoordigers van RCE, Restauratieopleiding UvA, SRAL en Rijksmuseum begeleidt het project. Dit meerjarige project wordt gefinancierd met steun van de Provincie Zuid-Holland, het Prins Bernhard Cultuurfonds en de BGL. Naast het project Marot Zaal worden met het BGL-geld met name de restauratie van de rijtuigen gerealiseerd. Ook het project preventieve conservering schilderijen, de restauratie van diverse boeken, meubels, interieurtextiel en schilderijlijsten worden uitgevoerd dank zij de BGL gelden.

Concerten

In 2017 vonden 7 concerten plaats die werden georganiseerd door Stichting Kunstkring Duivenvoorde (5 zomeravondconcerten), het Haags Kamermuziekfestival en Musica Antica (beiden 1 concert).

Daarnaast werd deelgenomen aan het Weekend van Voorschoten in de vorm van een cultuurdag met 9 Voorschotense kunst en cultuurorganisaties.

Website 2017:

Totaal aantal bezoeken	105.164
Unieke bezoekers:	71.994
Gem. sessieduur in minuten	2:28

5. LANDGOED

De samenstelling van landgoed Duivenvoorde bestaat per 31 december 2017 uit de volgende onderdelen:

Kasteel Duivenvoorde en verhuurde woningen	0.21.08 ha
Park, bos, moestuin, wegen en watergangen	42.47.83 ha
Verpachte hoeven en los land	206.96.48 ha
Bloot-eigendom erfpachtpercelen	12.14.73 ha
Dillenburgsingel 59 Leidschendam	0.01.27 ha
Totaal	<u>261.81.39 ha</u>